

تاریخ امتحان : ۱۴۰۲/۳/۱۳	 <p>بسمه تعالی وزارت آموزش و پرورش کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه مدیریت آموزش و پرورش خراسان شمالی دبیرستان غیر دولتی دخترانه علوم</p>	نام درس : فنون ۱
مدت پاسخگویی : ۷۰ دقیقه		طراح سوال : نقدی
پایه و رشته تحصیلی : دهم انسانی		نام و نام خانوادگی:
مهر مدرسه :		تعداد سوال :

پارم	سوال	ردیف
۱	<p>در کدام بیت ذوقافیتین و در کدام یک قافیه درونی دیده می شود</p> <p>۱- زن طره ی پر پیچ و خم سهل است اگر بینم ستم از بند و زنجیرش چه غم هر کس که عیاری کند</p> <p>۲- چشمت خوش است و بر اثر خواب خوش تر است طعم دهانت از شکر ناب خوش تر است</p> <p>۳-.....در اصطلاح ادبی ،شویه خاص یک اثر یا مجموعه آثار ادبی است</p> <p>۴-نثر دوره خراسانی را در دو شاخه در دوره .....و .....بررسی می کنند</p> <p>۵- پس از عاطفه مهم ترین و موثرترین عامل در شعر ..... است</p>	۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۱	<p>۵ - نثر مصنوع چه نوع نثری است توضیح دهید؟</p>	
۲	<p>۶- در بیت من خلق شدم تا که پریشان تو باشم دیوانه و سرگشته و حیران تو باشم</p> <p>الف - واژه های ردیف ، قافیه و حروف مشترک قافیه را مشخص کنید</p> <p>ب - قاعده قافیه را فقط نام ببرید</p>	۰/۲۵
۱	<p>۷- واژه درآمد را با حذف همزه بخوانید و به خط عروضی بنویسید</p>	
۱	<p>۸- بیت " کی رفته ای ز دل که تمنا کنم تو را کی بوده ای نهفته که پیدا کنم تو را " را تقطیع هجایی کنید</p>	
۱	<p>۹- در ابیات زیر تکرار کدام واج ها ایجاد آرایه ادبی کرده است</p> <p>پیش از اینت بیش از این اندیشه عشاق بود مهرورزی تو با ما شهره آفاق بود</p> <p>رشته تسبیح اگر بگسست معذورم بدار دستم اندر ساعد ساقی سیمین ساق بود</p>	
۱	<p>۱۰- مشخص کنید کدام بیت آرایه موازنه و کدام بیت ترصیع است</p> <p>الف - ما ز بالاییم و بالا می رویم ما ز دریاییم و دریا می رویم</p> <p>ب - دل به امید روی او همدم جان نمی شود جان به هوای کوی او خدمت تن نمی کند</p>	
۱	<p>۱۱- در بیت زیر جناس ناقص اختلافی را مشخص کنید</p> <p>ای نیست کرده هست را بشنو سلام مست را مستی که هر دو دست را پابند دامت می کند</p>	
۱	<p>۱۲- در بیت زیر دو ویژگی در قلمرو ادبی پیدا کنید</p> <p>سرشار ز شیرینی شهد خوش خویش است این غنچه که لب را شکر خنده گشوده است</p>	

۱۳- چهار مورد از ویژگی های فکری شعر سبک خراسانی را بنویسید

۱۴- در عبارات زیر نوع سجع ها را مشخص کنید

دو چیز محال عقل است خوردن بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم
به نانهاده دست نرسد و نهاده هر کجا هست برسد صیاد بی روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک
نمیرد هر که به تادیب دنیا راه صواب نگیرد به تعذیب عقبی گرفتار آید

۱۵- واج آرای صامت ها محسوس تر است یا مصوت ها ؟

۱۶- در بیت زیر جناس اشتقاق را مشخص کنید

دانی چرا چون ابر شد در عشق چشم عاشقان زیرا که آن مه بیش تر در ابرها پنهان شود

۱۷- در عبارت زیر جناس تام را مشخص کنید توضیح دهید

برادر که در بند خویش است نه برادر است نه خویش است

۱۸- علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را از جنبه نظری و علمی تعیین می کند چه نام دارد ؟

۱۹- واژه های زیر را به خط عروضی بنویسید

خواهش - بنفشه - معلم - مجموعه

۲۰- بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و نشانه های آن را بنویسید.

اگر پای در دامن آری چو کوه سرت بگذرد ز آسمان در شکوه

۲۱- با توجه به متن زیر به پرسش ها پاسخ دهید

ملک گفت : آورده اند که بازرگانی غلامی داشت دانا و زیرک و بیدار بخت . بسیار حقوق بندگی بر خواجه ثابت گردانیده بود و مقامات مشکور و خدمات مقبول و مبرور بر جراید روزگار ثبت کرده . روزی خواجه گفت غلام را :
ای غلام اگر این بار دیگر سفر دریا برآوری و باز آیی تو را از مال خویش آزاد کنم و سرمایه ای وافر دهم که کفاف آن را پیرایه عفاف خود سازی و همه عمر پشت به دیوار فراغت بازدهی.
الف دو ویژگی زبانی متن را بنویسید.
ب- دو ویژگی ادبی متن را بنویسید

۲۲- بیت زیر را از دید لحن و حس و حال فضای شعری بررسی کنید

خروشید کای فرخ اسفندیار هماوردت آمد برآرای کار

موفق باشید

پاسخنامه فنون دهم

1- قافیه درونی

ذوقافیتین

2- سبک

3- سامانی و غزنوی سلجوقی

4- وزن

5- نثر مصنوع نثری است که در آن از آرایه های ادبی زیادی استفاده شده و مفهوم آن سختتر است

6- حیران و پریشان قافیه و تو باشم ردیف . حروف مشترک قافیه ان ب- قاعده دوم

7- د / را / مد - در / آ / مد

8- کی / ارف / ات / ای / ز / دل / اک / ات / من / انا / ک / نم / ات / را

کی / بو / د / ای / ن / هف / ات / ک / پی / دا / ک / نم / ات / را

9- تکرار واج شین و تکرار واج سین 9- الف ترصیع ب- موازنه

11- هست و مست جناس ناقص اختلافی

12- استعاره - مراعات و نظیر - حس آمیزی - جناس

13- روح شادی و نشاط و خوش باشی در شعر غلبه داشت - معشوق زمینی است - بیشتر روح حماسه در ادبیات این

دوره حاکم است - اشعار پند آموز و اندرز گونه است و جنبه علمی و دستوری دارد

14- مقسوم و معلوم سجع متوازی - دست و هست متوازی - بمیرد و نمیرد - تادیب و تعذیب متوازی -

15- مصوت ها

16- عشق و عاشق جناس اشتقاق

17- خویش و خویش - خویش در مصرع اول خود و در مصرع دوم خویشاوند 18- علم عروض

19- خاهش - بنفش - معلم - مجموع

20- ا / گر / پای / در / دا / م / نا / ری / چ / کوه   س / ارت / بگ / ذ / رد / زا / س / مان / در / ش / کوه

21- الف : کاهش سادگی و روانی کلام / ورود لغات عربی مانند مشکور و مبرور و... حذف افعال به قرینه

ب- استفاده از آرایه های ادبی مانند تشبیه دیوار غرامت و پیرایه عفاف / مضمون داستانی و حکمت آموز

22- حس و حال فضای شعر به صورت حماسی و پهلوانی و دلاوری و جسوری است